

25.5.2016

Aloite vanhusasiamiehen vakanssin perustamisesta vanhusneuvoston yhteyteen

Vanhustenhuollon tila on erittäin huolestuttava. Kevään 2016 aikana vanhusten kaltoin kohtelua koskeva uutisointi on lisääntynyt ja kantelujen määrän kasvaminen on työllistänyt vanhustenhuollon valvontaviranomaisia. Kun kanteluita tehtiin 2010-uvun alussa noin 70 vuodessa, kasvoi kantelujen määrä vuonna 2014 jo 136:en. AVIn, Valviran ja eduskunnan oikeusasiamiehen oma-aloitteisesti käsiteltäväksi ottamien tapausten määrä on 2010-2015 välillä jopa nelinkertaistunut.

Helsingissä yli 65-vuotiaita oli vuoden 2015 alussa lähes 102 000 ja määrä kasvaa vuosittain tuhansilla. Vanhustenhuollon haasteet ja ongelmat kasvavat samassa suhteessa: 1. Ikääntyneiden ikäluokat kasvavat ja samalla kasvaa avuntarve 2. Laitoshoitoa Helsingissä on vähennetty ja sitä ollaan edelleen vähentämässä. 3. Helsingin kaupungin tavoitteena on, että yhä useampi vanhus asuu yhä pidempään kotona ja että kotiin tuotavia palveluita lisätään.

Kaupungin tavoitteet ovat kunnianhimoiset ja niiden tapausten määrä on lisääntynyt, joissa kotonaan asuvat yksinäiset vanhukset ja laitoshoidossa olevat vanhukset ovat jääneet vaille riittävää hoitoa. Myös omaishoitajien jaksaminen huolestuttaa vanhustenhuollon valvontaviranomaisia.

Vanhusten olojen korjaamiseksi Helsinkiin on 1.1.2013 perustettu lakisääteinen vanhusneuvosto. Se pyrkii edistämään vanhusten asioita vaikuttamalla suunnittelu- ja valmisteluvaiheessa oleviin asioihin ja antamalla lausuntoja viranomaisille. Vanhusten kannalta vanhusneuvostolla on hyvin tärkeä rooli kaupungin hallinnon yhteistyökumppanina ja sen vuoksi vanhusneuvoston asemaa on vahvistettava parantamalla sen taloudellisia toimintaedellytyksiä ja perustamalla sen yhteyteen vanhusasiamiehen vakanssi. Vanhusasiamiehen tehtäviin kuuluisi ikäihmisten palveluohjaus ja oikeudellisissa kysymyksissä opastaminen ja se täydentäisi vanhusneuvoston toimintaa.

Vanhusasiamiehiä toimii tällä hetkellä Espoossa ja Tampereella ja kokemukset ovat olleet myönteisiä. Kun vanhusneuvosto keskittyy koko ikääntyneelle väestölle yhteisiin asioihin vaikuttamiseen, keskittyy vanhusasiamies opastamaan ja auttamaan vanhuksia heidän henkilökohtaisiin palvelutarpeisiin liittyvissä asioissa. Vanhusneuvoston kanssa tiivistä yhteistyötä tekevän vanhusasiamiehen avulla Helsingin kaupunki voi nykyistä paremmin varmistua siitä, että vanhusten toiveet ja tarpeet otetaan huomioon yksilöllisellä tasolla ja niissäkin asioissa, jotka eivät kuulu sosiaaliasiamiehen tai sosiaalilautakunnan tehtäväkuvaan.

Aloite

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kaupunginhallitus selvittää mahdollisuudet perustaa Helsingin vanhusneuvoston yhteyteen mahdollisimman pian vanhusasiamiehen vakanssi sekä turvata sen ja vanhusneuvoston (yhteis)toiminnalle riittävä rahoitus.

1+31

Helena Kantola
Kaupunginvaltuutettu/ps